

Abraham Hans
DE VLAAMSE BOSKEREL

XII. OP ZOEK NAAR DE VLUCHTELING

Enige uren na het vertrek van Eduard kwam een bode aan bij Henri, die nog te Roeselare op zijn vrijgezellenkamers verbleef, met een briefje van zijn vader.

«Kom onmiddellijk», gebood de kasteelheer.

Even was hij ongerust dat zijn vader iets vermoeden zou, maar neen, dat kon niet. Vóór het middaguur was hij op het kasteel.

— Mijnheer de baron is in de bibliotheek.

Met een kloppend hart en een benauwd gevoel ging Henri naar de boekenzaal, waar zijn ouders hem met ongeduld verbeidden.

— Blij dat ik u zie en dat ge zo vlug gekomen zijt! riep de kasteelheer. Eduard is deze nacht ontvlucht!

— Gevlucht! kreet Henri. Onmogelijk, papa!

— De tralies voor zijn raam zijn doorgevijsd.

— Dus heeft men hem geholpen. Hebt gij enig vermoeden? vervolgde de zoon, na aan zijn moeder, die juist terugkwam van een wandeling, verlot gevraagd te hebben om een sigaar op te steken.

— Verdonk de stroper, is doodziek, antwoordde de baron. Anders moesten we niet twifelen. Maar wat denkt ge van Vermeire?

— De dokter? Hij is oud, papa, neen, ik geloof niet dat we hem moeten verdenken.

— Luister, Henri. Vermeire is te sluw om zelf zijn huid te wagen, maar die lummel van Janssoone komt tegenwoordig veel bij hem. En voorzeker heeft Janssoone dat stukje uitgehaald. Nu moeten we twee dringende zaken afhandelen en ik vertrouw u de leiding toe.

— Ik luister naar uw bevelen, papa.

— Onderzoek of Janssoone de schuldige is, ondervraag zijn ouders, tracht te weten te komen of de kerel deze nacht uit is geweest. Heeft Janssoone die brutale daad op zijn geweten, dan zal hij er voor boeten. Dat galgenaas ligt toch al onder de knie. En nu de tweede zaak! We moeten Eduard terugkrijgen. Ver zal hij niet gelopen zijn. Kent gij onder uw relaties geen gewiekste kerel, die Eduards verblijfplaats kan opsporen?

— Die kan ik wel vinden, papa.

— Goed, maar zorg dat de zaak geheim blijft; ik haat al die praatjes

in onze kringen. Keer straks dus eerst naar Roeselare terug om dat in orde te brengen en neem deze avond Janssoones ouders onderhanden. Henri, ik vertrouw op u. Er staat veel op het spel. Eduard moet gebreideld worden, tot hij van zijn krankzinnigheid genezen is, want hij schijnt inderdaad gek te wezen.

— Eduard baart ons veel verdriet, zei de barones zuchtend, en teder blikte ze naar haar oudste zoon, die de adellijke naam niet onteerde. Al was hij een lichtzinnige jongeman, die zijn toekomstige bruid bedroog en een volksmeisje onderhield zolang hem dat kon dienen, een luiaard die zijn vrolijk leventje op de kosten van zijn ouders leidde.

's Namiddags reed Henri naar Roeselare terug. Hij moest de schuldige zoeken, hij moest Eduards verblijfplaats laten opsporen. Ja, en zijn vader vertrouwde op hem, de brave, gehoorzame zoon. De baron meende meester te zijn. Maar hij begreep niet, dat hij in zijn huis en daarbuiten op zijn uitgestrekte bezittingen sluwe lieden vormde, die de strenge heer wel naar de ogen keken, maar hem op allerlei manieren trachtten te bedriegen.

Henri dacht zover niet, doch Eduard zou wellicht de opmerking gemaakt hebben, dat de kasteelheren als zijn vader een volk kweekten, dat niet rechtschapen, niet vrank kon handelen.

De jonker zou zich natuurlijk niet tot een fijne speurder richten, want die mocht eens de ware toedracht der dingen en meteen de bevrijder ontdekken. In het nabijgelegen stadje woonde een man, die voor hem allerlei boodschappen verrichtte, en die kreeg nu opdracht om uit te zien of hij ergens in de omgeving Eduard bemerkte.

En tevreden over zijn sluwheid keerde Henri nog dezelfde avond naar Houthulst weer, waar hij de koets liet stil houden voor het hoefje van Janssoone.

Hij sprong vlug af, duwde het vermolmd hek open en stapte snel over de rustige boomgaard. De boer, een ziekelijke man, met stoppelbaard, kwam de hoge bezoeker tot op de drempel van zijn armoedige woning eerbiedig tegemoet.

— Kom binnen, mijnheer Henri, stamelde hij verlegen. Vrouw, veeg een stoel af. Mijnheer, zet u.

Maar de edelmanszoon verkoos te blijven staan. Een dochter ontstak een kaars op de kast, en bij het flikkerend licht, zag de jonker de vervallen woonkamer, met de dikke, beroekte wanden en zolderbalken, de uitgesleten rode tegelvloer en de wrakkige verfloze meubelen.

— Zet u toch, mijnheer Henri, drong de boerin aan, een lange, grove

vrouw, die nu haastig haar grauwe voorschoot rechtrok en het gescheurde jak dichtknoopte.

— Merci, merci, antwoordde de jonker, ik niet lang blijf.

Tot zijn geruststelling bemerkte hij dat de zoon niet in de kamer was.

— Ik moet u vraag, hernam hij snel, als wilde hij zo spoedig mogelijk deze armzalige woning ontvluchten. Is uw zoon deze nacht weg geweest?

De ouders schrokken, maar de vader antwoordde toch gejaagd:

— Op mijn ziel, mijnheer Henri, onze zoon is heel de avond en de nacht thuis geweest. Hij heeft op zolder geslapen, lijk zijn gewoonte is sedert onze koeien verkocht zijn; vroeger sliep hij in de stal, maar dat is nu niet meer nodig.

— Heeft men wat verteld? vroeg de boer ongerust.

— Neen, neen.

— Onze jongen stroopt nooit, dat mag ik bij Jezus-Christus en Onze-Lieve-Vrouw getuigen! verklaarde de vrouw.

Plotseling sprong de binnendeur open en de zoon stond daar, recht en dreigend. Hij naderde de jonker en vroeg:

— Waarom moet ge weten waar ik deze nacht geweest ben? Heeft uw fijne papa u als spion uitgezonden? Ha, eer ik een haas van de baron aanraakte, kreveerde ik liever van de honger.

— Zwijg toch, zwijg, in Gods naam! kreet de moeder angstig.

Henri was verschrikt tot bij de deur geweken.

— Zwijgen? hernam de zoon. Waarom moet gij staan zweren? Gaat het hem of de baron aan, waar ik mijn verdoemenis neerleg! Op stro, mijnheer, op kaf, niet op pluimen gelijk gij. Hier op zolder, onder een dak, dat uw vader in geen vijftig jaar liet herstellen, onder een dak, waar regen en wind doordringen; niet in een schone, warme kamer, als op het kasteel. Weet ge het nu?

De boerin had half wenend haar onstuimige zoon bij de arm gevat, vader riep voortdurend, dat zijn jongen zwijgen moest, maar deze luisterde niet en raasde voort, blijkbaar tevreden zijn hart weer eens te mogen luchten.

Doch Henri opende de deur, snelde over de boomgaard naar zijn paard, en woedend mompelde hij:

— Dat gaat te ver, die lummel moet gestraft worden! Bah! welk volk, welke woningen!

De baron kreeg een trouw verslag van het gebeurde op de hoeve.

— Ha, die kerel meent dat hij buiten schot is, zei hij met boze vreugde; maar hij moet mijn arm nog voelen! Hij is nog niet in Amerika!

Er werd besloten geen verder onderzoek in te stellen naar Eduards bevrijder, maar geduldig te wachten op nieuws van de zoekende boodschapper uit Roeselare.

Henri verwenste 's avonds zijn avontuur, want hij huiverde bij de gedachte, dat de waarheid eens mocht bekend worden.

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

ABRAHAM HANS

DE VLAAMSE BOSKEREL

volksroman bewerkt door Jan Marchau

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

HELIOS N.V.
ANTWERPEN / AMSTERDAM